

Handläggare
Anna Svahn
Telefon: 08-508 12 480**Till**
Södermalms stadsdelsnämnd
2025-10-16

Remiss - Handlingsplan för hbtqi-personers rättigheter och möjligheter 2030, KS 2025/836

Svar på remiss från kommunstyrelsen, KS 2025/836

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Sammanfattning

Södermalms stadsdelsnämnd har fått en remiss ”Handlingsplan för hbtqi-personers rättigheter och möjligheter 2030”.

Handlingsplanen för hbtqi-personers rättigheter och möjligheter 2030 är en av sex handlingsplaner som tillhör Stockholms stads program för de mänskliga rättigheterna (MR-programmet) och utgår från MR-programmets tre fokusområden. Handlingsplanen syftar till att stärka stadens arbete med att tillgodose hbtqi-personers rättigheter och riktar sig till samtliga nämnder och bolagsstyrelser. Handlingsplanen sträcker sig till år 2030. Det övergripande målet är: Staden säkerställer att stockholmare har lika rättigheter och möjligheter oavsett sexuell läggning, könsidentitet, könsuttryck och könskaraktäristika.

Förvaltningen ser positivt på föreslagen handlingsplan och bedömer att den utgör ett viktigt styrdokument för att stärka, utveckla och samla stadens arbete för hbtqi-personers rättigheter. Handlingsplanens fokusområden knyter väl an till verksamhetsområdesmål 3.7 *Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt* och ligger i linje med förvaltningens pågående arbete för att stärka mänskliga rättigheter och det systematiska kvalitetsarbetet som alltid ska ske med alla stockholmares fokus och deras bästa i åtanke. Förvaltningen ser en möjlighet att implementeringen av samtliga handlingsplaner kopplade till MR-programmet kan öka verksamheternas kunskaper om inkluderande och normkritiska arbetssätt så att invånare som kommer i kontakt med verksamheterna känner sig väl bemötta och delaktiga i beslut som berör dem oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck,

etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Förvaltningen anser att handlingsplanen saknar ett arbetsgivarperspektiv. Som arbetsgivare har staden en viktig roll i arbetet med mänskliga rättigheter och att exempelvis förebygga diskriminering. Att vara en god arbetsgivare är ett prioriterat område i nämndens verksamhetsplan likväl som lokal demokrati där delaktighet och inflytandefrågorna ingår.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har remitterat remiss av handlingsplan för hbtqi-personers rättigheter och möjligheter 2030. Remissvaret ska vara kommunstyrelsen tillhanda senast den 24 oktober 2025.

Remissen har skickats till alla stadsdelsnämnder samt till arbetsmarknads-, exploaterings-, fastighets-, idrott-, kultur-, kyrkogårds-, miljö- och hälsoskydds-, service, social-, stadsbyggnads-, trafik-, utbildnings-, äldre-, samt överförmyndarnämnden.

Motionen har även remitterats till Stockholms Stadshus AB, Akademikerförbundet SSR, DIK, Diskrimineringsombudsmannen, Folkhälsomyndigheten, Forum för levande historia, Föreningen Stockholm pride, Göteborgs stad, Institutet för mänskliga rättigheter, Kommunal Stockholm, Malmö stad, MUCF, Region Stockholm, RFSL, RFSL Stockholm, RFSL Ungdom, RFSU, Rädda Barnen Öst, Saco Stockholm, Socialstyrelsen, Sveriges lärare Stockholm, Sveriges Skolledare Stockholm, Transammans, Transföreningen FPE, Vision Stockholm samt Vårdförbundet Stockholms stad.

Ärendet

Hbtqi är ett samlingsnamn för homosexuella, bisexuella, transpersoner, queera personer och intersexpersoner. Gemensamt för hela gruppen är att alla bryter mot normer om kön och/eller sexuell läggning.

I kommunfullmäktiges budget för 2025 framgår att hbtqi-personers rättigheter är en del av stadens strategiska arbete med att säkerställa de mänskliga rättigheterna. Arbetet ska stärkas och exempelvis ha fokus på bemötande, mötesplatser för barn och unga, aktiviteter för äldre samt ökad delaktighet.

Handlingsplanen för hbtqi-personers rättigheter och möjligheter 2030 är en av sex handlingsplaner som tillhör Stockholms stads

program för de mänskliga rättigheterna. Handlingsplanen syftar till att stärka stadens arbete med att tillgodose hbtqi-personers rättigheter och riktar sig till samtliga nämnder och bolagsstyrelser. Handlingsplanen sträcker sig till år 2030. Det övergripande målet är: Staden säkerställer att stockholmare har lika rättigheter och möjligheter oavsett sexuell läggning, könsidentitet, könsuttryck och könskaraktistika.

Situationen för hbtqi-personer i Sverige har förändrats mycket till det bättre de senaste årtiondena. Trots detta visar både forskning och myndighetsrapporter att hbtqi-personers levnadsvillkor behöver förbättras. Särskilt transpersoner och bisexuella upplever högre utsatthet och sämre psykisk och fysisk hälsa jämfört med majoritetsbefolkningen. Det finns även en särskild utsatthet för hbtqi-personer med utländsk bakgrund, med annan hudfärg än vit och för de som har en funktionsnedsättning.

Handlingsplanen är kopplad till Stockholms stads program för de mänskliga rättigheterna (MR-programmet) och utgår från MR-programmets tre fokusområden:

- Kunskap och information
- Velfärd och service
- Delaktighet och inflytande

För varje fokusområde beskrivs en förväntad inriktning av arbetet, utmaningar för hbtqi-personer som hänger samman med fokusområdet samt mål och exempel på arbetssätt. Målen är uppdelade i effektmål och resultatmål. Effektmålen beskriver den övergripande och långsiktiga förändring som eftersträvas. Resultatmålen är den direkta förändring som ska genomföras i stadens verksamheter. Målen avser att skapa en tydlig styrning och samtidigt en flexibilitet för nämnder och bolagsstyrelser att utifrån sina verksamhetsområden själva ta fram aktiviteter för att uppnå målen.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av stadsdelsdirektörens stab och kansli i samverkan med äldreomsorgsavdelningen, sociala avdelningen och förskoleavdelningen. Ärendet har behandlats i pensionärsrådet och förvaltningsledningsgruppen den 6 oktober 2025.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Stadsdelsnämndens verksamheter arbetar aktivt med hbtqi-frågor genom bland annat hbtqi-diplomering av förskolor och äldreomsorgsverksamheter, normkritiskt arbete i förskolan, samt samverkan mellan fritidsgårdar i hbtqi-frågor. Förvaltningen sprider information om mötesplatser för hbtqi-personer och utbildar

medarbetare i respektfullt bemötande. Arbetet beskrivs löpande i stadsdelsnämndens uppföljningsrapporter.

Förvaltningen ser positivt på föreslagen handlingsplan och bedömer att den utgör ett viktigt styrdokument för att stärka, utveckla och samla stadens arbete för hbtqi-personers rättigheter. Handlingsplanens fokusområden knyter väl an till verksamhetsområdesmål 3.7 *Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt* och ligger i linje med förvaltningens pågående arbete för att stärka mänskliga rättigheter och det systematiska kvalitetsarbetet som alltid ska ske med alla stockholmares fokus och deras bästa i åtanke. Förvaltningen ser en möjlighet i att i implementeringen av samtliga handlingsplaner kopplade till MR-programmet kan öka verksamheternas kunskaper om inkluderande och normkritiska arbetssätt så att invånare som kommer i kontakt med verksamheterna känner sig väl bemötta och delaktiga i beslut som berör dem oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Rättigheter för hbtqi-personer är även en del av stadens demokratiarbete och arbete med att uppnå FN:s globala hållbarhetsmål i Agenda 2030 med fokus på principen *Lämna ingen utanför*.

Handlingsplanen konkretiserar arbetet med lika rättigheter för hbtqi-personer. Fokusområdena pekar ut viktiga prioriteringar och samlar insatser för arbetet framåt. Målen i handlingsplanen kan bidra till att skapa en tydlig styrning och samtidigt en flexibilitet för förvaltningen att utifrån sina verksamhetsområden själva ta fram aktiviteter för att uppnå målen. Det är positivt att handlingsplanen ger exempel på hur arbetet kan genomföras i praktiken.

Förvaltningen anser att handlingsplanen saknar ett arbetsgivarperspektiv. Som arbetsgivare har staden en viktig roll i arbetet med mänskliga rättigheter och att förebygga diskriminering. När arbetsgivarperspektivet saknas finns en risk att staden tappar ett helhetsgrepp vad gäller det strukturella arbetet för hbtqi-personers rättigheter och möjligheter. Om det perspektivet inte ska ingå vore det bra om avgränsningen motiveras och att handlingsplanen beskriver hur de frågorna tas om hand på annat vis inom staden. Det är viktigt att skapa en stödjande och jämlik arbetskultur genom policyer, utbildning och ett inkluderande språk för att uppmuntra hbtqi-personer att vara öppna och känna sig trygga på arbetsplatsen. Att utbilda anställda om vikten av en inkluderande miljö, samt att vara medveten om inkluderande språk och agerande, är avgörande för att skapa en trygg miljö. För att lyckas med inkluderande

rekrytering behöver förvaltningen också visa att den är stödjande och accepterande arbetsplats för hbtqi-personer. Att vara en god arbetsgivare ett prioriterat område i nämndens verksamhetsplan likväl som lokal demokrati där delaktighet och inflytandefrågorna ingår.

Jämställdhetsanalys

Förvaltningen uppfattar att handlingsplanen kan ge positiva effekter för hbtqi-personer oavsett sexuell läggning, könsidentitet, könsuttryck eller könskaraktäristika. Handlingsplanen tydliggör att diskriminering och övergrepp på dessa grunder inte är acceptabla, vilket stärker arbetet med att säkerställa allas lika rättigheter. Genom att inkludera åtgärder som syftar till att förebygga och motverka diskriminering bidrar planen till att främja jämställdhet och jämlikhet som är en del i arbetet för mänskliga rättigheter och som är grundläggande i en demokrati.

Barnrättsanalys

Förvaltningen bedömer att handlingsplanen har en tydlig koppling till FN:s konvention om barnets rättigheter med målet att säkerställa att alla barn, oavsett bakgrund, blir bemötta med respekt och får möjlighet att uttrycka sina åsikter. Förvaltningen uppfattar även att handlingsplanen knyter särskilt an till artikel 2 i Barnkonventionen, som slår fast att alla barn har rätt till samma skydd och möjligheter – oavsett kön, hudfärg, ursprung, religion eller andra personliga egenskaper, där sexuell läggning, könsidentitet, könsuttryck och könskaraktäristika kan ingå. Ingen får utsättas för sämre behandling på grund av dessa faktorer.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Snorre Berglund
Tf. Stadsdelsdirektör
Södermalms
stadsdelsförvaltning

Emma Liljenberg
Avdelningschef
Södermalms
stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Handlingsplan för hbtqi-personers rättigheter och möjligheter 2030.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Snorre Berglund, Stadsdelsdirektör	2025-09-22
Emma Liljenberg, Avdelningschef	2025-09-22